1578

1890 ՕԳՈՍՏՈՍ 31 ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԵՐԹ 25

ԱԼԱՊԱՐԱԿ ՊԱՏԿԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԵՐԵՆ ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹԱԹԵՐԹ

ՀՈԼԻՖԱՔՍ ԿԱՄ ԿԻՍԱԹԵՐԹ ՍՈՒՐԽԱՆԴԱՅԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՒՅՍ

ԳՆԱՅԻՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՔ

12 տող 6 տող 3 տող
ՕՐԱՎՈՒՆ 140 դր. 70 դր. 40 դր.
ՊՈՒՇԿԻՆ 200 » 100 »
Մեկնիկի 20 դրամով

Գնահատեալ Գանձարանի Ընդհանուր Հրամանատարութեան Հրամանով Հրատարակեալ Ամենայն Հայոց Կաթուղիկոսութեան Հրամանաւոր Օրգան։

Գրասենեակ՝ Էջմիածին։ Տարեգրութիւն՝ Ամենայն Հայոց Կաթուղիկոսութեան Գանձարանի։ Գրասենեակի Հասցէ՝ Էջմիածին։ Գրասենեակի Հասցէ՝ Էջմիածին։ Գրասենեակի Հասցէ՝ Էջմիածին։

Գրասենեակի Հասցէ՝ Էջմիածին։ Գրասենեակի Հասցէ՝ Էջմիածին։ Գրասենեակի Հասցէ՝ Էջմիածին։

Գրասենեակի Հասցէ՝ Էջմիածին։ Գրասենեակի Հասցէ՝ Էջմիածին։ Գրասենեակի Հասցէ՝ Էջմիածին։

Գրասենեակի Հասցէ՝ Էջմիածին։ Գրասենեակի Հասցէ՝ Էջմիածին։ Գրասենեակի Հասցէ՝ Էջմիածին։

ԱՌԱՋԻՆ ԷՋ

Ամենայն Հայոց Կաթուղիկոսի Հրամանագիրը Հայոց Եկեղեցւոյ Գանձերի Հանրային Տեսչութեան Մասին։

ԿՈՂՄԱՆԻ ՎԵՐՋԸ ՎԱԶԱՎԱՐԻ ԴԱՎԱԹԵՎԱՆԻ ՎԱՍԱԿԱՎՈՐ ՊՈՏՈՂԻՆ

Յ. Զիրուհիսյան, զվարճալի, զվարճալի, ինչպես ասում է ժողովուրդը, ինչպես ասում է ժողովուրդը։ Ինչպես ասում է ժողովուրդը։ Ինչպես ասում է ժողովուրդը։

թախթընտա թէզեփոը բիֆահ ու մէսուտիւթէթ թէալիւդ իտէն խուսուսաթա պէզլը իգտասաթ վէ իհթիմամթատան պիր ան կէրի տուրմասրգլարընտան, պիզիմ տէ էօհտէմիզէ թէրէթիւպ իտէն վազիֆէ՝ օ սայէտէ քէսպը սուհուլէթ իտէճէք տիր։

«Մէսսասատէնիզլէ գլիւպիմիզին բիֆահընա իտարէի ագտահ իտէրիմ։»

Սուհբատան գալգըլաճաղը վագթ կիւլպէնկեան Գալուստ էֆ՝ թիճարբէթին իւմրան լու թէրագրբը իչին իտարէի ագտահ իտէրէք տէմիշ տիր քի,

«Էֆէնտիլէր,

«Սիզ չիմի գլիւպիմիւզին բիֆահը աշգընա պատէնուշ օլմըշընըզ տըր։ լաքին ճէմիյէթիմիզին նաիլը բիֆահ ու սաատէթ օլմասը իչին ագասընըն տախի մէսուտ վէ միւրեթֆիհ օլմասը լազըմ կէլիր, մէմլէքէթիմիզին զէնկին վէ թիճարբէթիմիզին վիլայէրագրը օլմասը իգթիզա իտէր։ էֆէնտիլէր, պէն՝ մէմլիքը Շահանէնին վէ խուսուսիյէթ Տէրսաատէթ թիճարբէթին բիֆահ ու իւմրանիյէթի աշգընա պատէնուշ օլուրբմ։»

Պատէհու Թ. Բաբազեան էֆ. տախի Մ. Ժիւլիուս ֆօն Մէլինճէն իչին իտարէի ագտահ իտէրէք պէր վէճհը աթի իրատը քէլամ իթմիշ տիր։

«Էֆէնտիլէր,

«Ու գլիւպի՝ Մ. Մէլինճէնին զարբէթը ֆէվգէլատէսի սայէսինտէ վէ անը գարիհասըյլա թէէսիս ու իհտաս օլընտրընը ժանէմմունիյէ պէյան իտէրիմ։ Միւսաատէնիզէ մաղրուրէն պուրատա հէբիմիզ թարթիքնտան մումանիէյհէ պէյանը չիւքրան վէ միննէթտարի իլէ պէրապէր քէնտի սրըհհէթ ու ափիյէթինէ պատէ նուշ իտէրիմ։»

Հուզզար՝ իշպու թէբլիֆի՝ մէմնունիյէթը ագիմէ իլէ գապուլ իտէրէք հիմնիւ թէլագրը իթմիշ օլսրընտան, Մ. Մէլինճէն՝ Բաբազեան էֆ. յէ պէյանը թէշէքքիւր էյլէմիշ վէ պատէհու ճէմիյէթ տաղրմրը տրը։

Մայիսի օլսրընը վէճհէլէ, ալաֆմ. յուլիսին Զնճի կիւնիւ Պանդը Օսմանինին Սթամպօլ իտարէխանէսին. ատէ վուգու պուլան թիճճարան իճթիմաը ումումիսինտէ իշպու գլիւպին գօմիթէ ազալրընա ամիտէի զէմաթ թային օլընմրը տրը։

Ապուտ էֆ., Մ. Լ. Պինս, Մ. տը Գոստարի, Մ. Վ. Գայեար, Մ. Ա. Կօրկօլի, Մանուկեան Սենէքերիմ էֆ., Մ. Էմ. Ժ. Մէրճանօֆ, Մ. Ժ. Մէլինճէն, Մ. Ս. Վէյս վէ Մ. Ժ. Վ. Ուիթալ։

Գլիւպին ճէմիյէթիկեահը՝ պիր թէնէֆֆիւս օտասը, պիր գրաաթ սալօնը վէ կէնիշ պիր թաամ սալօնընտան իպարէթ տիր։ Գրաաթ օտասընտա էվրօբանըն պաշրճը կազէմալարըյլա, ըէսիմլի վէ ուժուրը մալիյէտէն պահիս ըիսալէլէր, վէ եէվմիյէ վիւրուտ իտէն թէլէկրաֆլար մէվճուտ պուլընճաղ տըր։

ԳԻՏԱԿԱՆ

ՄԻԲՌՕՊ

Բուսական և կենդանական թագաւորութեանց սահմանագլուխն վրայ կը գտնուի փոքրիկ կենդանի արարածներ՝ որոց վրայ մինչև ցայսօր այնքան մեծ ծանօթութիւն մը չունինք և սակայն շնորհիւ խորին ուսումնասիրութեան մը, իրենց մասին պատմութեան գաղտնիքներն կը յայտնուին տակաւ առ տակաւ։ Այդ կենդանիք ՄԻԲՌՕՊՆԵՐՆ են որք բուսական և կենդանական նրկարագիրներն ունին միանգամայն։

Միքռօպ բառն ի՞նչ կը նշանակէ։ Միքռօպ երկու բառէ կազմուած է։ «միքռօն», փոքր։ «պիօս» կեանք։ Եւ արդարեւ ծայրայեղ աստիճան փոքր են։ ամենէն մեծ միքռօպն հազիւ տեսանելի է աչաց։ սովորաբար միքռօպներու մեծութիւնը կը լինի 3 կամ 4 միքռօն այսինքն մէկ հազարերորդամասին հազարերորդ մասն։

Միքռօպներն տարբեր ձեւեր ունին։ այդ ձեւերը կախում ունին այն միջավայրէն՝ որս կապրի միքռօպ։ Բատ այդ զանազան ձեւոց, միքռօպները կը բաժնուին հետեւեալ գլխաւոր կարգերուն։ գլանաձև միքռօպն, «միքռօքօք», ինչպէս շան կատաղութեան միքռօպն։

Լայն և կարճ գաւազանաձև միքռօպն «պաքթէրի», ինչպէս ածխախտի և հաւերու գօլերային միքռօպն։

Երկայն և նուրբ գաւազանաձև միքռօպն «պասիլ»։

Վիրկիւլաձև միքռօպն «սբիռիլ», ինչպէս գօլերայի միքռօպն։

Նրբաձև ճիւղաւորեալ միքռօպն «միւքոռ»։

Ժելաթինապատ և կոտրաձև միքռօպն «զօօկլէ», ինչպէս թոքախտի միքռօպն։

Միքռօպներն կրնան ինքնաբերաբար շարժիլ, արագաբար և մեծ դիւրութեամբ կրնան լողալ այն հեղանիւթին վրայ ուր կը գտնուին իրենք։ Այդ շարժումներն կը տարբերին իրարմէ, մերթ դէպ յառաջ, մերթ տեսակ մը ճօճում ևայլն։

Ի՞նչպէս կաճին և կը զարգանան միքռօպներն։ Խոշորացոյցը կրնայ զմեզ ականատես ընել բնութեան ամենէն հրաշալի տեսարանաց մին, ահա՛ միքռօպ մը որ կը կրծկուի, և այդ կծկման շարժման միակ արդիւնքն է ծնունդը այն բազմաթիւ գնտաձև միքռօպներուն որք գլխաւոր միքռօպէն յառաջ կուգան, այսպէս մի քանի ժամուան մէջ, միլիոնաւոր միքռօպներ ծնունդ կ'առնուն։ Բանթէօռի աշխատութիւններն հաստատած են թէ՝ միքռօպներն չեն կրնար երբէք ինքնաբերաբար ծնունդ մ'ունենալ։ Ջուրը, օդը և կերակուրներն այն միակ միջավայրներն են ուր միքռօպն կ'ապրի և կը զարգանայ։ իւր մարմինն այնքան փոքր, այնքան չընչին բան մ'է զոր կարելի չէ չօշափել։ Ջուրը, անոնց կեանքին պահպանման ամենագլխաւոր տարրն է։ անոր համար ջրային միջավայրներու մէջ աւելի կը զարգանան։ Թիւանային կազը անոնց շնչառութեան անհրաժեշտ է։ Միջավայրի բարեխառնութիւնն եւս կ'ազդէ միքռօպին վերայ։ 30° կամ 40° բարեխառնութեան մէջ աճումն սաստիկ է։ 70° կրնայ ինչինչ վնասակար միքռօպներ սպանել։ 110° բարեխառնութեան մէջ ամեն միքռօպ կը դադրի ապրելէ։

Մեռաղներէ ոմանք օգտակար են միքռօպներուն, ինչպէս «բօթաս»։ Ընդհակառակն «ֆէնօն», «քռէօզօթն», ինդիկը հականեխական են, կ'սպաննեն միքռօպը։

Այս կարևոր յատկութիւններէն դուրս, միքռօպները կը կատարեն կարեւորագոյն պաշտօններ։ ԹՄՈՐԻՄՆ ամենէն ընդհանրական երեւոյթներէն մին է, տարբերագիտական երեւոյթներու շարք մը որք յառաջ կուգան միքռօպներու ազդեցութեամբ։ Այն մասնաւոր գործարանային էակն որ յառաջ կը բերէ այդ երեւոյթն, կը կոչուի «խմոր»։ Երբեմն միքռօպն ինքնին կ'ազդէ, այդ պարագային մէջ խմորումն ուղղակի է։ շատ անգամ միքռօպին արտադրութիւններն են որք կազդեն։ այն ատեն խմորումը անուղղակի է։ Ամենէն գլխաւոր խմորումն ալքօօլի խմորումն է, որոյ միքռօպն 25° կամ 35° բարեխառնութեան մէջ կ'աճի, կը զարգանայ և յառաջ կը բերէ մեծաքանակ շաքար։ Ջուրը իրեն անհրաժեշտ տարրերէն մին է։ եթէ հայրը ջրէ զրկուի, չորութեան դատապարտուի, չը կրնար խմորման գործողութեան ենթարկուիլ։ Դասական երկար շարք մը այլ տեսակ խմորմանց։ «քացախային խմորումն» որով ալքօօլն կը փոխուի քացախի։ «կաթային խմորումն» որով կաթին շաքարը իւր թթուին կը փոխուի։ «Օսլային խմորումն» որով օսլան և շաքարը իրենց թթուներու կը վերածուին։ «Անուշադրի խմորումն» որով միզային սկզբունքը կը վերածուի ածխական թթուի։ Այս ամէն խմորումներն իրենց օգտակարութիւններն ունին։ Ալքօօլի խմորման կը պարտինք մեր գործածած ըսպէլիներն։ գինի, գարեջուր, մրգօղի, շաքարօղի, և այլն։ քացախային խմորումը կը հայթայթէ մեզ քացախը, կաթային խմորումը կուտայ պանիրներն, օսլային խմորմամբ կը պատրաստենք հացն։

Միքռօպներն ի՞նչ մեծ յեղափոխութիւններ կը կատարեն հիւանդութեանց մէջ։ Մարմնոյ մը տկար, հիւանդացեալ մասին մէջ երբեմն կապրին այնպիսի միքռօպներ որք եթէ փոխանցուին նոյն մարմնոյն այլ մասանց, տարակոյս չկայ թէ՝ ախտը հոն եւս պիտի փոխադրեն իւր միեւնոյն երեւոյթներովն։ Այս տեսակ հիւանդութիւնք տարափոխիկ կը կոչուին, օրինակի համար, գօլերան, ժանտատենոն, ածխախտն, ծաղիկն, թոքախտն, հաւերու գօլերան, ժանտախտն, խոզերու, ձիերու և չերմաններու յատուկ եղող հիւանդութիւններ։

Խմորման գործողութեան և տարափոխիկ հիւանդութեանց մէջ մեծ նմանութիւն մը կայ, բացառութիւնք։ երբ այգեկութի ժամանակ խաղողները քաղեն և ճմլելով տակառներու մէջ դնեն, յառաջ կուգայ «քաղցու» կոչուած անուշահամ և շաքարոտ հեղանիւթն։ Օդին ազդեցութեան ներքև, խմորումը կը կատարուի, այսինքն յառաջ կուգան միքռօպներն որք կաճին, կը զարգանան, կը բազմանան ի միաս շաքարին և տարրալուծական երեւոյթի մը ծնունդ կուտան շաքարը ալքօօլի և ածխական թթուի փոխելով։ Նոյն գործողութիւնը կը կատարուի գրեթէ հիւանդ մարմնոյն մէջ որոյ վերջն այնպէս ենթադրենք թէ՝ տարափոխական է։ Միևնոյն կերպով կը ծնին միքռօպներն որք կապրին ի միաս այն հիւսուածքին որոյ մէջ կը գրտնուին, հետեւաբար տարափոխական հիւանդութեանց ժամանակ մեր մարմինն եթէ նոյն ախտին ենթարկուած է, կը լինի յարատև խմորման ենթակայ։

Միքռօպին յառաջ բերած թունալից և վտանգաւոր նիւթը կը կոչուի «ժահր» (վիռիւս) որ տարափոխականութեան օրինօք հիւանդ հիւսուածքէ մը առողջ հիւսուածքին մէջ կանցնի, որոյ միջոցին տեղը կսկսի իւր բռնապետական իշխանութիւնը ի գործ դնել մեր տկար մարմնոյն վրայ։ Հիւանդութիւնը ժահրը գալէն անմիջապէս վերջ չսկսիր։ նախ պէտք է որ հիւսուածքն նոյն միքռօպն իւր մէջ ապրեցնելու էական տարրերն ունենայ։ երկրորդ՝ միքռօպին զարգացման համար նպաստաւոր է այն տեսակ մարմինն որ արդէն տկարացած և յոգնած է կանխահաս հիւանդութեամբ մը։ Վերջապէս արտաքին միջավայրն ևս կը նպաստէ անոր յառաջացման, այսպէս ժանտախտն և գօլերան նուազ մահաբեր են մեր երկրաց մէջ քան ջերմ կլիմաներու ներքև։ ժանտախտն աւելի շատ կոտորած կընէ քաղաքաց մէջ քան գիւղերու մէջ, բազմամարդ ոստաններու և ազատ, մութ և ապականեալ կեդրոններուն մէջ աւելի արագ կաճի թոքախտն։ Պատճառն ըսինք արդէն։

Հիւանդութեան մը ժահրին զօրութիւնը կրնայ մեղմանալ, և սաստկանալ, բնական և արուեստական կերպիւ։ Մեծահռչակ Բանթէօռ կատաղութեան ժահրին զօրութիւնը մեղմացուցած է, դայն չորցնելով այնպիսի սրուակներու մէջ որք «բօթաս»ով լեցուած էին։

Դարձեալ Բանթէօռ խոզերու յատուկ տարափոխիկ հիւանդութեան մը ժահրին զօրութիւնը սաստկացուցած է նոյն հիւանդութիւնը փոխանցել տալով աղաւնիներուն, և տարակոյս չկայ թէ վարակեալ աղաւնոյն ժահրը աւելի սաստիկ է։

Այս հետաքրքրական ծանօթութիւններէն վերջ, տեսնենք թէ՝ ի՞նչ ուղղութեամբ կ'ընթանայ տարափոխիկ հիւանդութիւնն։

(Տէվ-Դ)

Մ. Գ. ՄՕԶԵԱՆ

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Շուրբաի Տէվլէթ պիտայէթ մահքէմէսի պաշ մուավինի իղզ. հիւսէյին էֆ. յէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը միլթէմայիզի,

Վան վիլայէթինտէ Ամատիյէ գազասը գայմագամը իղզ. Էօմէր պէյ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Մէարիֆ Նէզարէթի մէքթաթիպը ալիյէ մուգայիտի վէ Պիւրհանը Թէրագրը մէքթէպի միւտիրի իղզ. Ակեահ էֆ. յէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Շուրբաի Տէվլէթ միւլազիմլէրին. տէն բիֆ. Բահմի պէյ միճէտտէ. տէն, վէ խիւլաֆատան Սիւլէյման պէյին հաղ օլսրը միւտէրրիսլիք ըէուսընը միւլքիյէյ թահվիլիլէ էօհտէլէրինէ բիւթպէի սալիսէ,

Էնգարէ վիլայէթինտէ Պողազլյան գազասը գայմագամը բիֆ. Մէհմէտ Էմին էֆ. յէ բիւթպէի սալիսէ,

Էրզրում վիլայէթի միւտտահիր ումումիլիկի՝ Ճէզայիրը-Պահրը-Սէֆիտ վիլայէթի մէրքէզ միւտտահիր ումումի մուավինի Ահմէտ Լութֆի էֆ.յէ,

Էրզրում մահքէմէի իսթինաֆ ճէզա բիյասէթի՝ Վան իսթինաֆ ճէզա բէիսի Իսմայիլ էֆ.յէ,

Վան վիլայէթի իսթինաֆ ճէզա բիյասէթի՝ Մէքթէպը Հուգուգը Շահանէ մէէզունլարընտան օլուպ մահքէմէի ճինայէթ զապթ քիթապէթինտէ պուլընան Էմին էֆ.յէ,

Էրզրում պիտայէթ ճէզա բիյասէթի՝ Վան պիտայէթ ճէզա բէիսի Բէչիտ էֆ.յէ,

Վան վիլայէթի պիտայէթ ճէզա բիյասէթի՝ Էրզրում պիտայէթ ճէզա բէիսի Ահմէտ Զէֆիզ էֆ.յէ,

Ճէզայիրը-Պահրը-Սէֆիտ վիլայէթի մէրքէզ միւտտահիր ումումի մուավինլիկի՝ Մէքթէպը Հուգուգը Շահանէ մէէզունլարընտան վէ մահքէմէի թէմիզ զապթ քեաթիպլէրին. տէն Իզզէթ էֆ.յէ,

Մուղիգամ Հիւմայուն գօլաղալարընտան բիֆ. Իսմայիլ պէյէ պինպաշըրգ.

Պրուսա վիլայէթի զապթիյէ ալայընա իլավէթէն թէչբիի միւգթէզամ իրատէի Սէնիյէտէն օլան Էրթօղրուլ թապուրը թապուր աղալրը՝ մէզքիւր ալայն մէրքէզ թապուրը եիւզպաշըլարընտան բիֆ. Մուխթար էֆ.յէ,

Ատանա վիլայէթինտէ Թարսուս գազասը Նահիյէկի՝ Դարահիսարը—Շարգի Նահիյի սապրզ փազ. Մէհմէտ Նազիֆ էֆ.յէ,

Թրապիզոն վիլայէթինտէ Ֆաթսա գազասը Նահիյէկի՝ Զարչամպա Նահիյի սապրզ Մէհմէտ Շէֆիֆ էֆ.յէ,

Պիկա սանճաղընտա Այվանրզ գազասը Նահիյէկի՝ Մէքթէպը Նիւվվապատան մուխրէճ Հասան Թահսին էֆ.յէ թէվֆիհ պուլրբմրզ տրը։

* * *

Մըսրրը Հէյլս իւս Սատաթ Հէյլս Ապտիւլ Թալիգ էլ Վէֆաի էֆ. հազրէթլերինէ Զնճի Օսմանի,

Կիրիտ վիլայէթի միւշավիրի Ճօրճի բաշայա Զնճի Մէճիտի,

Ատալար գազիյէ մէմուրը Ժանտարմա եիւզպաշընը Եուսուֆ էֆ.յէ Կիւնճիւ Օսմանի,

Եունան թահսիլաթը ումումիյէ միւտիրի պուլրնան Մ. Գալօպրիսէ Յիւնճիւ բիւթպէ Օսմանի նիշանը իհսան պուլրբմրզ տրը։

---

(1)

ՑԻՄԱՐ

ՑԻՍՆԱՊԵՏԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Գլուխը՝ անոր կոտրատած ապակիներէն դուրս հանելով՝ մութին մէջ բան մը փնտռեց։

Վերջապէս մի քանի անգամ Պէրթիէի անունն ալ տուաւ։

Բայց այն խորին մթութեան մէջ չէր լսուեր ոեէ մարդկային ձայն որ իր աղէկտուր հրաւէրին և հառաչանացը պատասխանէ։

Այն ատեն Լուիզ՝ իւր գեղանի գլուխը բռնորովին կուրծքին վրայ կախած, ծանր ծանրը դէպի իւր աթոռը վերադարձաւ, և բոլորովին ուժաթափ ինկաւ անոր վրայ։

Ցուսահատ աղջկան աչերէն հեղեղի պէս արտասուք կը հոսէին։

Բայց այս կերպով կանցնէր ժամը տասնմէկը, և դուցէ այս պարտազանցութենէ յառաջ գար ուրիշ անդարմանելի ձախորդութիւն մ'ալ։ ուստի, Լուիզ իր աչերը սրբելով, դողդոջուն ձեռքը երկնցուց այն ծրարին, որուն ամենէն առաջ կը հանէր իր ձեռքը։

Բացաւ զանի և սկսաւ մէջի թղթերը մի առ մի կարդալ՝ տարապայման յուզմամբ։

Այս թղթերուն առաջինն էր Պէրթիէի զաւակին ծննդեան վկայագիրը։

Երկրորդը, Պէրթիէի իրեն ծննդեան վկայագիրն էր։

Ուրիշ մի քանի պաշտօնական թուղթեր ալ կային այն ծրարին մէջ։

Յետոյ կարգը եկաւ երկրորդ ծրարին։

Ասոր մէջէն երկու նամակներ ելան, որոնց մէկը Անժէլիքի, և միւսը՝ Պէրթիէի ստորագրութիւնքը կը կրէին։

Լուիզ՝ կուզես պատահմամբ ըսէ, կուզես բնազդմամբ ըսէ, կամ եթէ կուզես նպատակաւ ըսէ, այս երկրորդ նամակին ընթերցումը ետքի պահեց, որ իրօք իրեն վստահուած դաղտնեաց ամենէն կարեւոր և ամենէն մեծագին մասը կը պարունակէր։

Անժէլիքի ստորագրութիւնը կրող նամակին կցուած էր գնտասեղով մը ուրիշ մի կարճ տոմսակ, որ ուղղակի Պէրթիէի կողմանէ գրուած էր։

Ահա այդ տոմսակին պարունակութիւնը.

«Ազնուուհի Լուիզս,

«Ուշադրութեամբ կարդա՛ այս նամակը որ Անժէլիքի առաջին անգամ ինձ գրած սիրոյ նամակն է։

«Դուն չատ՝ բարի աղջիկ մ'ես, Լուիզ, բայց պէտք է որ միանգամայն փորձառու ըլլաս և գիտնաս թէ կանացի սիրտ մը ո՞րչափ դիւրութեամբ կրնայ հրեշտակի մը ձեռքէն սատանայի մը ձեռքն անցնիլ։

«Ներսէս անծանօթ բան մը կը վստահեցնէ զիս որ դուն բացառութիւն մը պիտի ըլլաս, և երանի այն մարդուն, որ զքեզ իր կինը կոչելու երջանկութիւնն պիտի ունենայ օր մը։

«Միշտ քու անձնուէրդ
ՊԷՐԹԻԷ»

Լուիզի սիրտը սաստիկ բաբախել սկսաւ այս կարճ տոմսակին ընթերցման վրայ։

Թէ ինչո՞ւ համար։

Ատիկա ինքն ալ չէր հասկնար տակաւին։

Ինչ որ է, անցնինք Անժէլիքի նամակին, որ հետեւեալ կերպիւ շարադրուած էր։

«Պէրթիէս,

«Իմ ամենասէրնիւ սիրահարս,

«Ո՜հ կենացս հրեշտակն ես դուս։

«Որչա՜փ դժբաղդ պիտի ըլլայի եթէ քու պարկեշտ բաղկացդ մէջ տեսնէի ուրիշ կին մը՝ առանց քու բերնէդ իմանալու անհուն հաճոյքն ունենալու թէ կը սիրես զիս։

«Ա՜հ, յիրաւի այն ատեն իրաւացի պատճառ մը չի պիտի ունենայի նախանձելու այնպիսի երջանիկ կնոջ մը վրայ որ քու անզուգական սիրդդ գրաւած ըլլար։

«Բայց հաւատա խօսքիս, պիտի նախանձէի, ամենասաստիկ նախանձով մը պիտի նախանձէի, և գուցէ այդ անիրաւ նախանձը պիտի սպաննէր զիս։

«Բայց ասոր դէմ մաքառիլը իմ ձեռքս չի պիտի ըլլար։

«Ա՜հ, սակայն դուն ինձմէ ուրիշ կին մը չի սիրեցիր, և չի պիտի սիրես։

«Մանաւանդ հիմա որ ամբողջ կեանքդ իմ ձեռքս յանձնելու երդում ըրիր իմ անարժան ոտիցս խոնարհելու անսահման երջանկութիւնը ինձ պարգեւել հաճելով։

«Երէկ էր այն ամենաերջանիկ օրը։

«Երէկ էր, այո՛։

«Օր մը, որ երբէք իմ մտքէս չի պիտի ելնէ մինչեւ այն վայրկեանը երբ անողորմ դերեզմանս պիտի զրկէ զիս այլ ևս քու դեղեցիկ դէմքդ տեսնելէ և զքեզ իմ սիրելի այրս կոչելէ։

«Ցաւիտեան պիտի սիրենք զիրար։ և մինչեւ այն վայրկենին որ քու բազկացդ մէջ վերջին շունչս աւանդելու վերջին հաճոյքն ունենամ, չի պիտի դադրիս յեղյեղելու իմ ականջիս թէ ընդ միշտ կը սիրես զիս, և ինձմէ աւելի դեղանի կին մը չիկայ քեզի համար աշխարհի վրայ։

«Ո՜հ, չես կրնար գիտնալ թէ ի՜նչ աստիճան կը սիրեմ զքեզ, և թէ ի՜նչ բարակ թելով մը կախուած է կեանքս քու ազնիւ շրթներդ։

«Ա՜հ, եթէ պիտի ըլլայ այնպիսի սեւ օր մը, երբ պիտի ըսես ինձ թէ այլ ևս չես սիրեր զիս, այլ ևս ձանձրացած ես ինձմէ, և քու փափուկ ուշադրութիւնդ կը դարձնես ինձմէ աւելի երջանիկ ուրիշ կնոջ մը վրայ, իմ ամենասիրելի Պէրթիէս, առանց ինձ զգացնելու այդ սոսկալի բաները, նախապէս սպաննէ զիս ինչ կերպովը կուզես։

«Պիտի օրհնեմ այն ձեռքդ որ մահացու հարուածը պիտի տայ ինձ։

«Այո, պիտի օրհնեմ զայն մինչև այն երջանիկ հաւատքը ունենալով որ՝ միմիայն զիս սիրած ես այս նենգաւոր աշխարհին մէջ։

«Բայց չէ, դուն ինձմէ ուրիշ կին մը չի պիտի սիրես, Պէրթիէս, գիտեմ որ այդ բանը ընելու անկարող ես, և պիտի թողուս ինձ ապրիլ ի խոր ծերութիւն իրաւունք տալով մատնանիշ զքեզ ցուցնելու և հպարտօրէն ըսելու թէ,

«Ահա ամենապատուական մարդ մը, որ սրտերուն այլ ևս տարփանքով յուզուելէ դադրելու ժամանակն լսկ չի դադրեցաւ զիս հաւատարմօրէն սիրելէ։

«Ո՜հ, այո, կը հաւատամ որ այդ անզուգական երջանկութիւնը պիտի պարգեւես ինձ և դուն ալ հպարտօրէն իմ ամենահաւատարիմ սիրտս ցուցնելով պիտի ըսես թէ «Ահա կին մը որ յաւիտեան սիրեց զիս»։

«Այո՛, յաւիտե՜ն։

«Ի՜նչ երանելի բառ սիրոյ բառարանին մէջ։

«Պատասխանէ ինձ, Պէրթիէս։

«Քու ազնիւ ձեռներովդ գրէ ինձ թէ ինչպէս ես քեզի համար՝ նոյնպէս դուն ալ միայն ինձ համար ստեղծուած ես այն ամենագութ Աստուծոյ ձեռամբ որ սէրն հիմ դրբաւ մարդկային երջանկութեան։

«Պիտի պահեմ այդ նամակդ ամենայն երկիւղածութեամբ, որուն գիրերը անընթեռնելի պիտի ըլլան իմ անհամար համբոյրներուս պատճառաւ, և պիտի գտնուի իմ հաւատարիմ սրտիս վրայ երբ այլ ևս յաւիտենական կերպիւ դադրի այն բաբախելէ այս մահկանացու աշխարհին վրայ։

«Ո՜հ, ի՜նչ անհուն երջանկութեամբ կ'ստորագրեմ։

«Միշտ և յաւիտեան քու սիրեցեալդ
«ԱՆԺԷԼԻՔ»

Լուիզ՝ Անժէլիքի նամակը կարդալու սկսելէն առաջ արդէն յուզեալ վիճակի մը մէջ կը գտնուէր։

Զանի կարդացած միջոցին այդ յուզմունքը ա՜ինչափ սաստկացաւ որ ձեռները կը դողային։

Իսկ վերջացուցած ատեն՝ առանց իր ըրածը դիտնալու կը ճմռթիկէր զանի։

Ո՜հ, Անժէլիք չատ սիրած էր զՊէրթիէ, և անշուշտ ասոր համար էր որ Պէրթիէ «Հրեշտակ» կոչած էր զանի։

Անժէլիքի արտայայտած սաստիկ սէրը և Պէրթիէի՝ զանի հրեշտակ մը կոչած ըլլալը, ինչո՞ւ համար Լուիզի՝ անմեղ սրտին վրայ այնչափ ծանրապէս ճնշում մը յառաջ բերած էին։

Վերջապէս Լուիզ ի՞նչ իրաւունք ունէր այս ամենապարզ և ամենաբնական բաներէն այնչափ յուզուելու։

(Շարունակելի)

ԱՄՈՒՍԱՆ ՀՈՍԱՐԱՆ

ԱՐՎԵՍՏԱՎՈՐ ԱՆՆԱԽՈՒՍԱՅԻՆ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ

ԳՈՒՄԱՐՈՎ ՀԱՅՏՆԻ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ

Ամուսնոյ Հոսարանի 30 տարեմուտի առթիւ

ԳՈՒՄԱՐՈՎ

Ամուսնոյ Հոսարանի 30 տարեմուտի առթիւ

ԳՈՒՄԱՐՈՎ

ԱՄՈՒՍԱՆ ՀՈՍԱՐԱՆ

ԱՐՎԵՍՏԱՎՈՐ ԱՆՆԱԽՈՒՍԱՅԻՆ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ

ԳՈՒՄԱՐՈՎ ՀԱՅՏՆԻ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ

Ամուսնոյ Հոսարանի 30 տարեմուտի առթիւ

ԳՈՒՄԱՐՈՎ

ԱՄՈՒՍԱՆ ՀՈՍԱՐԱՆ

ԱՐՎԵՍՏԱՎՈՐ ԱՆՆԱԽՈՒՍԱՅԻՆ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ

ԳՈՒՄԱՐՈՎ ՀԱՅՏՆԻ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ

Ամուսնոյ Հոսարանի 30 տարեմուտի առթիւ

ԳՈՒՄԱՐՈՎ